

LIPPENS, Paul (Gent 11 september 1876 – Oud-Stuivekenskerke 20 augustus 1915). Broer van Maurice Lippens.

Studeerde voor ingenieur aan de Rijksuniversiteit Luik en bereisde daarna Rusland, China, Oost-Indië en Amerika. Lippens was bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog plaatsvervangend volksvertegenwoordiger van Gent voor de **liberale partij**. Hij meldde zich als vrijwilliger, werd onderluitenant bij de genie en sneuvelde aan het IJzerfront.

Lippens is in de V.B. bekend als de auteur van een brochure over *La question flamande*, die hij schreef in 1913 en die eind 1929 door zijn broer Maurice, toen senator en minister, werd uitgegeven. Het is een duidelijk en goed geschreven studie, waarvan de geest kenmerkend is voor een gedeelte van de toenmalige **Franstaligen in Vlaanderen**, die de evolutie van de tijd zagen, zonder er alle consequenties uit te halen.

Lippens, zelf helemaal in het Frans opgevoed, kwam tot de conclusie dat de liberale ideeën over vooruitgang onvoldoende waren doorgedrongen. Een van de redenen was, dat zij die deze ideeën konden verdedigen, niet werkelijk tot hun volk konden spreken. Hij bestudeerde de taalkwestie en kwam tot de overtuiging dat er veel wanbegrip tegenover het Nederlands en de Vlamingen bestond. In zijn brochure weerlegde hij de argumentatie van Walen en andere Franstaligen. Hij stelde onder meer vast dat bepaalde verwijten aan het **flamingantisme** en het Nederlands in werkelijkheid verwijten aan het klerikalisme moesten zijn. Lippens verdedigde het recht van de moedertaal in de verschillende landstroken. Dit betekende ook, dat hij de Franstalige Vlamingen als de ware slachtoffers van de Belgische nationaliteit beschouwde. Hij zei dat deze sociaal hoger staande groep (waarvan hij de belangrijkheid wel relativeerde) de barrières tussen haar en het volk moest opruimen, onder meer door goed Nederlands te leren, zonder daartoe het Frans als moedertaal op te geven. Lippens pleitte voor **tweetaligheid** in Vlaanderen.

Het is betekenisvol, dat de studie aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog werd geschreven, maar nog meer dat ze in 1929, toen de voorberei-

ding van de nieuwe taalwetten en de vernederland-
sing van de Rijksuniversiteit Gent voor een felle
taalstrijd zorgden, werd gepubliceerd door de
broer van de auteur, die minister was.

WERKEN: *Voix d'outre-tombe. La question flamande*, 1929.

LITERATUUR: H.J. Elias, *25 jaar Vlaamse Beweging 1914-1939*, I
en III-IV, 1969.

GASTON DURNEZ*